

діяти); його соціальних властивостей (толерантності) та властивостей суб'єкта культури (свободи, гуманності, духовності, творчості). Розвиток природних, соціальних і культурних аспектів формування особистості здійснюється в контексті змісту освіти, що має загальнолюдську, національну й регіональну цінність. Тому метою сучасної освіти є розвиток тих властивостей особистості, які потрібні їй та суспільству для її інкорпорації та/або інтеграції (у випадку іноземців чи представників діаспор) до соціально-культурного середовища для залучення її до суспільно корисної діяльності. Така мета освіти визначає ставлення до знань, умінь і навичок як до засобів досягнення повноцінного, гармонійного розвитку емоційної, розумової, ціннісної, вольової та фізичної сторін людини. Отримання якісної освіти та знань, вмінь, формування толерантності й розвиток комунікативних навичок необхідні кожній людині для досягнення успіху в житті та збереження власної ідентичності й культури свого народу.

У рамках низки заходів, спрямованих на забезпечення якості освітньої діяльності в НТУ «ХПІ», за підтримки ректорату 24 листопада 2017 року було засновано мовний клуб «Діалог». Ідея створення мовного клубу належить Гарник Людмилі, доценту кафедри комерційної, торгівельної та підприємницької діяльності Навчально-наукового інституту економіки, менеджменту й міжнародного бізнесу, та Снігуровій Ірині, старшому викладачу кафедри української, російської мов і прикладної лінгвістики факультету міжнародної освіти. Мета клубу - проведення зустрічей викладачів, студентів та аспірантів нашого університету у форматі мовного клубу для: формування та поглиблення мовних компетенцій (спілкування англійською та українською мовами); сприяння адаптації та інтеграції студентів і аспірантів до соціально-культурного середовища НТУ «ХПІ», а також формування в них навичок міжкультурного толерантного спілкування; проведення профорієнтаційної роботи зі студентами факультету міжнародної освіти. Під час зустрічей у рамках мовного клубу «Діалог» проходить обговорення цікавих для молоді тем, пов'язаних з історією та культурно-науковою спадщиною нашого університету, а також філософсько-психологічними й культурно-соціальними аспектами толерантного спілкування, а також планування майбутньої кар'єри. Зустрічі мовного клубу «Діалог» проходять у форматі круглих столів, тренінгів та лекцій для студентів, аспірантів та іноземців, які навчаються в НТУ «ХПІ», на волонтерських засадах за участю викладачів, провідних науковців, студентів та аспірантів за підтримки їх викладачів.

Література

1. Culter A. Leadership psychology: How the best leaders inspire their people / A. Culter. – London: Cogan Page, 2014. – 283 p.

УКРАЇНОЗНАВЧИЙ АСПЕКТ У ВИКЛАДАННІ УКРАЇНСЬКОЇ МОВИ ЯК ІНОЗЕМНОЇ

Гомон А. М., Україна, Харків
Національний технічний університет «ХПІ»

Незважаючи на економічні та соціальні труднощі, які переживає наше суспільство, Україна з кожним роком усе більше утверджується на геополітичній карті світу, поступово інтегрується у європейські та світові структури, стає відкритим суспільством, рівноправним членом міжнародного співтовариства. Щороку все більше громадян інших країн бажають вивчати українську мову та отримати в Україні вищу освіту саме українською мовою. Саме з цього погляду «Українська мова як іноземна» в колі інших навчальних дисциплін підготовчого циклу має великий освітній та виховний потенціал.

Вивчення будь-якої іноземної мови передбачає застосування її у пізнавальній та практичній діяльності: осягнення духу, культури, психології, способу мислення народу – носія мови. Досягнення даної мети вимагає врахування принципів добору інформаційного матеріалу та пошуків результативних педагогічних технологій. Одним із підходів у викладанні іноземної мови є лінгвокраїнознавчий [1; 2; 4; 5]. Він дає можливість використовувати фактичний матеріал у широкому полікультурному плані, що виступає важливим засобом пробудження у студентів-іноземців поваги та толерантного ставлення до духовного світу іншого народу, а також є потужним джерелом пізнання духовних цінностей українців.

Українознавча тематика охоплює широкий пласт історії, культури, мови, звичаїв та традицій українського народу і повинна бути невід'ємною частиною навчальної програми дисципліни «Українська мова як іноземна». Використання українознавчого матеріалу передбачає дотримання таких принципів: інтеграції знань; компаративності; орієнтації на життєво важливі проблеми та інтереси іноземних студентів. Звідси постає необхідність у використанні відповідної історичної, культурологічної, соціально-побутової та професійної українознавчої тематики. Навчальна тематика може бути згрупована у три блоки: «Іноземний студент та його оточення», «Країна, мова якої вивчається», «Україна». Обговорюючи нагальну проблему у розрізі теми будь-якого з даних блоків, ми намагаємось якомога ширше охопити реалії життя українського народу, співставляючи їх з носіями інших культур та традицій. Блок навчальних тем «Україна» є найоб'ємнішим і охоплює проблеми з актуальних питань історії, культури, політики, науки, звичаїв та традицій українського народу. Вивчаючи тему «Україна – суверенна держава», ми обговорюємо такі питання, як боротьба українського народу за незалежність; походження назви нашої держави; державна та політична структура; національна символіка тощо. У темі «Мова в житті людини» розглядаються такі питання, як походження української мови; стан української мови в сучасному суспільстві. Тема «Українці у світі» торкається питань історії та причин еміграції; внесок визначних співвітчизників у скарбницю світової думки. Можуть бути запропоновані також теми: «Україна на міжнародній арені», «Походження українського народу», «Україна за часів Київської Русі», «Трагічні сторінки української історії», «Україна в Другій світовій війні», «Молодь України та її роль у суспільстві», «Народні звичаї та традиції».

Українознавча тематика також значно розширюється завдяки серії навчальних текстів: статей із періодичних видань, художньої літератури, спеціально

відібраних текстів професійного спрямування та відповідної соціально-культурної тематики [3]. Такі тексти, як правило, багаті в інформативному та пізнавальному плані та мають виховний характер. Читання інформативних текстів дозволяє також розширити словниковий запас іноземних студентів з різних галузей знань, активізує мовленнєву культуру. Таким чином, використання українознавчого матеріалу при вивченні української мови як іноземної є актуальним і доцільним, вимагає подальшого вдосконалення, розробки та підготовки відповідних посібників, підручників і дидактичного матеріалу.

Література

1. Верещагин Е. М., Костомаров В. Г. Лингвистическая проблематика страноведения в преподавании русского языка иностранцам.- М.: Рус. яз.,1971.- 265с.
2. Верещагин Е. М., Костомаров В. Г. Язык и культура. Три лингвострановедческие концепции: Разд. I. Аспект статики: язык как носитель и источник национально-культурной информации.- М.- Берлин: Директ-Медиа, 2014.- 509с.
3. Онкович Г. В. Читаймо газету разом! Частина I. Пресодидактика: Навч. посібник.- К.: ІСДО, 1993.- 60с.
4. Прохоров Ю. Е. Лингвострановедение. Культуроведение. Страноведение. Теория и практика обучения русскому языку как иностранному.- М.: Высш. шк.- 1996.- 198с.
5. Щукин А. Н. Методика преподавания русского языка как иностранного: Учебное пособие для вузов.- М.: Высш. шк., 2003.- 177с.

ТРАНСНАЦІОНАЛЬНА ОСВІТА ЯК ЧИННИК РОЗВИТКУ ПІДГОТОВКИ ІНОЗЕМНИХ ЗДОБУВАЧІВ ВИЩОЇ ОСВІТИ

Грицюк В.Є., Гудзенко О.Ф., Дягілев В.Є., Україна, Харків
Харківський національний університет імені В.Н.Каразіна

В сучасних умовах відбувається трансформація форм, методів і засобів вищої освіти. По-перше, спостерігається криза традиційних форм навчання у вищій школі (очна лекція, семінар та практичне заняття в аудиторії). По-друге, стають все більш затребуваним як викладачами так і здобувачами вищої освіти взаємне спілкування за допомогою інтернету, зокрема, через соціальні мережі. На тлі цих процесів зростає роль та значення транснаціональної вищої освіти (Transnational Education, Cross-border Education).

Згідно з визначенням ЮНЕСКО транснаціональними вважаються всі види програм вищої освіти, курсів навчання або освітніх послуг, включаючи дистанційну освіту, при здійсненні яких студенти знаходяться не в тій країні, де виші надають дипломи [1]. Транснаціональна освіта – це не просто нова форма, а результат неминучою адаптації системи освіти до нових умов світового порядку, які передбачають стирання державних кордонів, зникнення національного різноманіття і утворення єдиного культурного простору.